Károlyi Csaba

Egzotikus kaland

KÖNYVKRITIKA - KÖVETÉSI TÁVOLSÁG - LXI. évfolyam, 17. szám, 2017. április 28.

Gabriel García Márquez: Utazás Kelet-Európában (1957). Fordította Székács Vera, Scholz László. Magvető Könyvkiadó, Budapest, 2017, 173 oldal, 3290 Ft

Gabo 1945-től, nagyjából 18 éves korától írt újságcikkeket, fiatalon kolumnistája lett az *El Heraldo*nak, Kolumbia egyik legnagyobb napilapjának, saját véleményrovata volt. Már jelentős újságíróként 1955-ben Rómában és Párizsban töltött hosszabb időt, majd ezután jutott el Európa számos helyére. Így érkezett el 1957-ben a keleti blokkba – mint meggyőződéses baloldali, aki igen kíváncsi volt mindarra, ami itt történt, ám miközben következetes kritikusa volt a nyugati világnak, a keleti világot is kritikusan szemlélte. Nem is viselkedhetett másként az, akinek volt szeme. Ugyanakkor kommunistaként azt a kérdést is föl kellett tennie: kommunisták-e egyáltalán ezek a szovjet blokkban hatalomra jutott „eszmetársai”. Vérbeli riporter volt: mindent megfigyelt, az emberek érdekelték, a hivatalos programokról mindig meglógott, hogy a villamoson, a kocsmában, a mulatókban és a házibulikban ismerkedhessen azokkal, akik a hivatalos vendéglátók helyett elmondták, megmutatták neki, hol is van éppen. A „kolumbiai vendég” nem volt hülye. Fölfogta, hogy nincs mit enni, hogy rosszul öltözöttek az emberek. Főleg mivel fiatalon ő is vézna és rosszul öltözött volt. A keleti félelmet és a hazugságot azonban kevésbé értette. Ahonnan jött, ott mindez nagyon másként volt.